Vysoké učení technické v Brně Fakulta informačných technológií

Model restaurace v období oběda

Dokumentácia k projektu do predmetu IMS

Autori:

Marián Ďurčo(xdurco00), Marcel Kiss(xkissm01)

Brno 2016

1 Úvod

Táto práca popisuje riešenie návrhu a implementácie simulačného modelu pre reštauračné zariadenie v obobí obeda.

Hlavným účelom bolo vytvorenie validného simulacného modelu, pomocou ktorého by sme vedeli zistiť problematické a najmä najviac časovo náročné situácie pri staraní sa o zákazníka. Výsledky by mali pomocť násť slabé miesta a navrhnúť riešenie k ich odstráneniu.

Pre vypracovanie tejto simulácie bolo potrebné porozumieť problematike týkajúcej sa tvorbe simulačného modelu, skúmanie a porozumenie reálneho modelu a jeho následná abstrakcia.

1.1 Autori

Pri tvorbe spolupracovali ako hlavný tvorcovia Marcel Kiss spolu s Mariánom Ďurčom. Dáta, ktoré boli použité sú z reálneho pozorovania v reštauračnom zariadení. Informácie boli najmä čerpané z prednášok predmetu IMS a dokumenačných stránok knihovne SIMLIB. Tieto a ostatné zdroje sú uvedené v závere tejto dokumentácie.

1.2 Overenie validity modelu

Overovanie prebiehalo v reálnom prostredí jednej z reštaurácií. .....

2 Rozbor témy

Sledovaný reštauračný systém bol skúmaný v období obeda, čiže počas najvačšej frekvencie príchodov a odchodov zákazníkov.

V reštaurácií sa vyskytuje jeden zamestnanec, ktorý má na starosti usádzanie prichádzajúcich ľudí k voľným stolom, prípadne rieši vopred zajednané rezervácie na konkrétne stoly v reštauračnom zariadení. Ten ak je voľný stôl vezme skupinku alebo jednotlica, ktorý je na rade a odprevadí ho/ich až ku stolu následne sa vracia naspäť. V prípade, že nieje žiaden zo stolov voľný nerobí nič až kým sa ktorýkoľvek neuvoľní, aby mohol usadiť dalších zákazníkov.

Dalej sú tu traja čašníci. Tí sa venujú zákaznikovi od prinesenia obedového menu, až po zákazníkovu platbu a následné upratanie stola a prípravu pre niekoho dalšieho. Ďalej tu sa tu vyskytuje kuchyňa, v ktorej pracjujú dvaja kuchári. Tí pripravujú objednávky, ktoré im čašníci doniesli.

- Podlozenie zistených výsledkov
- zobrazenie ziskanych dat v nasom pripade osobne merania ako dôverihodny zdroj
- tieto merania nejak zobraziť grafom atdd

2.1 Použité postupy

Najprv bolo potrebné sa zoznámiť s reálnym systémom, podľa ktorého bude vytváraný simulačný model. Buď použiť už existujúce štatistiky a dáta, ktoré sú voľne dostupné alebo si ich

získať sám pozorovaním vybraného systému. Z dôvodu nemožnosti nájsť relevantné dáta, ktoré by vyhovovali pre simulovaný model boli dáta nakoniec získané pozorovaním reálneho systému.

Pre popis modelu je použitá petriho sieť. Pre potrebu vykonávania experimentov, analýzy výsledkov a aj samotnú implementáciu simulačného modelu je použitý nástroj SIMLIB/C++.

- Postupy ake sme pouzili pri tvorbe modelu tj.:
  - ziskali sme subor dat pomocom merani a pozorovani v realite

2.2 Použité technológie

Simulačný nástroj SIMLIB/C++ je knihovňa programovacieho jazika C++. Keď že je tento nástroj voľne dostupný a šíriteľný je pre tento projekt ideálny. Umožnuje rýchle vytvorenie funkčného simulačného modelu za použitia objektovo orientovaného paradigma. Ponúka nám širokú škálu modulov ako pre samotnú simuláciu ale aj vizualizáciue a tak isto analýzu simulovaných dát.

3 Abstraktný model

K tomu aby sme mohli nejakým spôsobom simulovať reálny systém je potrebné pomocou dát a informácií, ktoré o tomto systéme máme a poznáme vytvorit jeho abstraraktný model. Ten sa vytvára z dôvodu zanedbania určitých skutočností, ktoré by nebolo možné modelovať alebo by to bolo veľmi zložité, pričom ale musí byť zachovaná validita tohoto modelu.

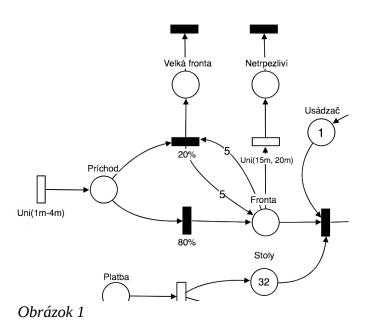
Modely nám slúžia k objasneniu správania systému na základe určitých parametrov a vzťahov medzi nimi. Je možné tímto skúmať závislosti a v niektorých prípadoch predpovedať chovanie za určitých podmienok. Dalej je možné nájsť faktory, na ktorých je celý modelovaný systém postavený. S týmito výsledkami je možné daný systém optimalizovať zvolením najvhodnejšej kombinácie parametrov a tým prispieť k lepšej odozve systému.

V tomto konkrétnom modely je abstrahovaných niekoľko prípadov:

- čašníci vždy po vykonaní nejakej určitej činnosti (platby zákaníka, prinesenia jedla, menu, atd..)
  sa vždy vracaju na svoje počiatočné pomyselné stanovisko, teda je zanedbaná možnosť ísť napríklad od jedného stolu priamo k inému
- kuchári pracujú vždy výlučne v jeden čas iba na jednej objednávke, tj. nepripravujú viac objedávok naraz
- presuvanie stolov je zanedbané
- stôl môže obsadiť len jedna konkrétnna skupinka ľudí nieje možné aby pri jednom stole sedeli dve a viac rôznych skupín
- rôzne nehody ako pokazenie objednávky na strane kuchyne alebo čašníka sú zanedbané úplne
- prípadný naliehavý odchod zákazníka vyberania jedla alebo jedenia je taktiez uplne zanedbaný
- TODO zdovodnenie ze vyssie uvedene neovplyvnia validitu modelu
- TODO pridat sem aj casy tj. ze su nejakym sposobom okresané?

3.1 Spôsoby a formy vyjadrenia abstraktného modelu

Spôsobov na vyjadrenie modelu je niekoľko. Všetky modely sa odvíjajú od konceptuálneho. Ten prevažné slúží na objasnenie súvislostí a základné popísanie sytému. V tejto práci je použitý jeden z deklaratívnych modelov, ktorý sa odvíja od vyššie spomínaného konceptuálneho modelu a to konktétne petriho sieť.

Na obrázku (1) je pomocou petriho siete vyjadrená situácia príchodu zákazníka do reštaurácie. Ak je v rade už aspoň 5 skupiniek ľudí tak 80% zákazníkov sa aj tak postaví do frony a zvyšných 20% ihneď odchádza, inak sa normálne postavia do fronty. Ak zákazník čaká v fronte príliš dlho, tak odchádza. Zákazník, ktorý je vo fronte prvý čaká na na usádzača, ktorý zákazníka usadí, ak je v reštaurácií nejaký voľný stôl.

4 Implementačný prístup

- Abstraktny popis programu tj. cinnost, princip, nejake vyznamne dat. Struktury
- nepouzivat nazvy tried, funkcii atd z zdrojakov
- ide o vysvetlenie programu pre laika a neznaleho cloveka vo vodach informatickych
- mozne pouzitie schem, mozno nejaky pseudo kod

5 Architektúra simulačného modelu

- Nejake zaujimavosti o nasom modely
- abstraktny model → simulacny model popisat ako spojenie tj. co z abstraktneho modelu je v simulacnom a pripadne

6 Simulačné experimenty

- Co cheme experimentami zistit/dosiahnut
- Experimentovanim s modelom ziskavame nove znalosti o systeme
- mozno by sme tu mohli experimentom odhalit chybu na ktoru by sme poukazali a zkritizovali
- experimenty musime zdovodnit preco sa chovaju ako sa chovaju

6.1 Postup experimentovania

- Stanovit ciel experimentu
- nasledne bude treba na dany ciel vymysliet aky sposobom sa k nemu pomocou experimentu dostaneme (pripustny je aj postup pokus-omly)

6.2 Popis jednotilivých experimentov

- Zobranie vysledkov z experimentov a ich dokumentacia
- na ake vstupy ako system reaguje ci podla ocakavanie alebo nie vyskytuju sa vo vysledkoch nejake zaujimave jednorazove hodnoty ktore mohli vzniknut bud velmi ojedinelou situaciou alebo pripadne moznou chybou v modele
- mozme pouzit nejake obrazky alebo grafy ktore popiseme

6.3 Záver z experimentov

 Kolko experimentov bolo vykonanych, na co sme sa pri nich zameriavali v pripade chyby v systeme ci sme ju potom opravili. Vysledky ci boli dostatocne presne alebo ak by experimenty bezali dlhsiu dobu mohli by sa vysledky radikaldne este zmenit alebo nie..

7 Záver

Zhodnotenie vykonanych exprerimentov ci boli uspesne alebo nie, nasli sme co sme hladali

- co nam vysledky experimentov povedali o modele co s toho sa da aplikovat na realny system ci by to malo predpokladane vysledky alebo ci mozno by vo v realnom modele praveze pouzitelne nobolo a z akeho dovodu.
- Mozno zhodnotit nieco ine ako len experimenty